

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ

Muş Milletvekili

İstanbul Üniversitesi yüksek lisans öğrencisi, Azerbaycan vatandaşı ve kadın hakları aktivisti Nanaxanım Babazade, 21 Ağustos tarihinde İstanbul Üniversitesi'nde yapılan yemek zammı protestosuna katıldığı gerekçesiyle gözaltına alınmış ve akabinde İstanbul İl Göç İdaresi'ne bağlı geri gönderme merkezine sevk edilmiştir. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, Babazade usulsüz bir biçimde gözaltına alınmadan bir gün önce harç parasını yatırmak için gittiği sırada polislerce alıkonulmuş, kendisine okulundaki dayanışma eylemlerine katılan öğrenciler hakkında olumsuz ifade vermesi yönünde baskı yapılmış, aksi takdirde Türkiye'deki oturum işlemlerinin zorlaştırılacağı söylenmiştir. Bu durum, göçmen öğrencilerin en temel hakkı olan eğitim hakkının ve yasal oturum hakkının siyasi baskı aracı olarak kullanıldığına dair ciddi kaygılar uyandırmaktadır. Babazade'nin gözaltında ve geri gönderme merkezinde sözlü tacize ve fiziksel şiddete uğradığı, avukat görüşme hakkının engellendiği, kendisine zorla "gönüllü geri gönderme formu" imzalatılmaya çalışıldığı iddiaları kamuoyuna yansımıştır. Ayrıca, vegan beslenme talebinin karşılanmadığı ve insani ihtiyaçlarının görmezden gelindiği de belirtilmektedir.

Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşme, Mülteci Haklarına Dair Sözleşme ve Çocuk Hakları Sözleşmesi gibi uluslararası belgeler, işkenceyi ve kötü muameleyi kesin biçimde yasaklamakta; eğitim hakkı, ifade özgürlüğü ve sığınma hakkını güvence altına almaktadır. Bu bağlamda, bir öğrencinin demokratik bir protestoya katıldığı gerekçesiyle gözaltına alınması, sorguda ifade vermeye zorlanması, işkenceye maruz bırakılması ve eğitim hakkının engellenmesi, yalnızca ulusal hukuk açısından değil, uluslararası hukuk açısından da açık bir hak ihlali teşkil etmektedir.

Dolayısıyla, göçmenlik hakkını baskı aracı olarak kullanan, işkenceyi meşrulaştıran ve eğitim hakkını ihlal eden bu uygulamalar acilen soruşturulmalı ve kamuoyuna şeffaf bir biçimde açıklanmalıdır.

Bu bağlamda:

1. Nanaxanım Babazade neden gözaltına alınmış ve geri gönderme merkezine sevk edilmiştir?
2. Babazade'ye gözaltı ve geri gönderme merkezinde uygulanan şiddet ve taciz hakkında hangi idari ve adli işlemler yürütülmektedir?
3. Babazade'nin avukatıyla görüşmesinin engellenmesinin gerekçesi nedir?

4. Gönüllü geri gönderme formu hangi yöntemlerle ve hangi baskılarla imzalatılmaya çalışılmıştır?
5. Göçmen öğrencilerin eğitim hakkının korunması için hangi mekanizmalar işletilmektedir?
6. Geri gönderme merkezlerinde vegan veya özel beslenme taleplerinin karşılanması için hangi düzenlemeler yapılmaktadır?
7. Babazade'nin serbest bırakılması için Bakanlığınızın atacağı adımlar nelerdir?